

คำนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะแวดล้อมของโลกที่เกิดขึ้นเนื่องจากปัจจัยธรรมชาติหรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้ส่งผลให้เกิดปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติต่างๆ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง ตลอดจนภัยพิบัติอื่นๆ ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

การจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๖๒/๖๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครศรีธรรมราชให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว และเพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบูรณาการงานในพื้นที่ร่วมกัน

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหากลุ่มภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๖๒/๖๓ เล่มนี้ จะเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และถูกต้องตามระเบียบราชการ

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหากลุ่มภัยพิบัติด้านการเกษตร

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตุลาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
หน่วยที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๒
๑. ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	๒
๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์	๒
๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ	๓
๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๔
๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	๕
๒. ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๖
๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง	๖
๒.๒ ข้อมูลประชากร	๗
๓. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๘
๓.๑ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด	๘
๓.๒ ข้อมูลการประปา	๘
หน่วยที่ ๒ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๐
๑. ครุภัณฑ์เกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร	๑๐
๒. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑๑
๒.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน	๑๑
๒.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ	๑๑
๓. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๑๖
๓.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด	๑๖
๓.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด	๑๗
๓.๓ ด้านการประมงของจังหวัด	๑๘
๓.๔ ข้อมูลการกระจายตัวของผลผลิต	๑๘
๔. สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๒๑
๔.๑ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช	๒๑
๔.๒ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๒๒
หน่วยที่ ๓ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ	๒๓
๑. สถิติการเกิดสาธารณภัยของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๒๓
๒. ความเสี่ยงสาธารณภัยของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๒๔
หน่วยที่ ๔ บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒๘
หน่วยที่ ๕ การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ	๓๒
๑. แนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ	๓๒
๒. ผลการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ ปี ๒๕๖๒	๓๖
หน่วยที่ ๖ แนวทางปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช	๓๘
๑. โครงสร้างการบริหารจัดการ	๓๘
๒. แนวทางปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	๔๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยที่ ๗ แผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร	๕๓
๑. แผนปฏิบัติการฯ อุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม	๕๔
๒. แผนปฏิบัติการฯ ภัยแล้ง/หมอกควัน	๖๖
๓. แผนปฏิบัติการฯ ไฟป่า	๘๐
๔. แผนปฏิบัติการฯ ศัตรูพืชระบาด/โรคระบาดในสัตว์	๙๑
หน่วยที่ ๘ การรายงานผลการปฏิบัติงานต่อศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร	๙๖
แบบรายงานที่ ๑ แบบขอข้อมูลรายละเอียดสถานที่ตั้งศูนย์บริการประชาชนด้าน การเกษตรและรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานประจำศูนย์บริการฯ	๙๗
แบบรายงานที่ ๒ แบบรายงานผลการแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ในช่วงก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย	๙๘
แบบรายงานที่ ๓ แบบรายงานสถานการณ์และผลการปฏิบัติงานฯ (กรณียังไม่เกิดภัย)	๙๙
แบบรายงานที่ ๔ แบบรายงานสถานการณ์และผลการปฏิบัติงานฯ (กรณีเกิดภัย)	๑๐๑
แบบรายงานที่ ๕ แบบรายงานการระบาศัตรูพืชและการใช้ความช่วยเหลือ	๑๐๓
ภาคผนวก	๑๐๔
คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๙๑/๒๕๕๕ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	๑๐๕
หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบ พิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖	๑๐๗
รายชื่อและเบอร์โทรศัพท์คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภัย พิบัติ จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๑๒
รายชื่อเจ้าหน้าที่ประจำจุดเสี่ยงอุทกภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช หน่วยงานชลประทาน	๑๑๔
รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานระดับอำเภอ (ด้านพืช)	๑๑๕
รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานระดับอำเภอ (ด้านประมง)	๑๑๗
รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานระดับอำเภอ (ด้านปศุสัตว์)	๑๑๘

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ สภาพการใช้พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	๒
ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน และวันฝนตก ปี ๒๕๕๒-๒๕๖๑	๔
ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑	๔
ตารางที่ ๔ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	๖
ตารางที่ ๕ จำนวนประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๗
ตารางที่ ๖ การใช้น้ำเพื่อการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช	๙
ตารางที่ ๗ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๐
ตารางที่ ๘ แหล่งน้ำในไร่นา	๑๒
ตารางที่ ๙ แหล่งน้ำขนาดเล็ก นอกเขตชลประทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๑	๑๒
ตารางที่ ๑๐ บ่อบาดาล	๑๔
ตารางที่ ๑๑ การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๑	๑๗
ตารางที่ ๑๒ ด้านปศุสัตว์จังหวัด ปี ๒๕๖๑	๑๗
ตารางที่ ๑๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๑	๑๘
ตารางที่ ๑๔ ขาวนาปี : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก ๖๒/๖๓	๑๙
ตารางที่ ๑๕ ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนจังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๙
ตารางที่ ๑๖ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๖๑	๒๑
ตารางที่ ๑๗ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๒๒
ตารางที่ ๑๘ สถิติการเกิดอุทกภัย/ภัยจากดินโคลนถล่ม	๒๓
ตารางที่ ๑๙ สถิติการเกิดวาตภัย/ลมกรรโชกแรง/คลื่นกัดเซาะชายฝั่ง	๒๓
ตารางที่ ๒๐ สถิติการเกิดภัยแล้ง	๒๓
ตารางที่ ๒๑ สถิติการเกิดอัคคีภัย	๒๔
ตารางที่ ๒๒ การประเมินความเสี่ยงภัยพิบัติในจังหวัดนครศรีธรรมราช	๒๔
ตารางที่ ๒๓ หลักเกณฑ์การช่วยเหลือกรณีสัตว์ตายหรือสูญหาย	๓๓
ตารางที่ ๒๔ องค์กรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์สาธารณภัย	๓๙
ตารางที่ ๒๕ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตรของจังหวัด นครศรีธรรมราช	๔๑

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม จังหวัดนครศรีธรรมราช	๒๖
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง และไฟฟ้าพฤษภาคมเครื่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช	๒๗
ภาพที่ ๔ แผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	๔๐
ภาพที่ ๕ แผนผังขั้นตอนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร	๔๓
ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงการเคลื่อนตัวของน้ำ จังหวัดนครศรีธรรมราช	๔๔
ภาพที่ ๗ การเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช	๔๕
ภาพที่ ๘ การเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)	๔๖
ภาพที่ ๙ การเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)	๔๗
ภาพที่ ๑๐ การเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)	๔๘
ภาพที่ ๑๑ การเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)	๔๙
ภาพที่ ๑๒ จุดอพยพสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๐
ภาพที่ ๑๓ ปฏิทินการจัดการศัตรูข้าวตามระยะการเจริญเติบโต	๕๑